

Πώς επεξεργάζομαι σωστά μια πηγή: οδηγίες προς ναυτιλλομένους

- **Διαβάζουμε πολύ καλά την εκφώνηση της πηγής για να βρούμε τα ζητούμενα.**
- **Διαβάζουμε την πηγή.** Μια, δυο, όσες φορές χρειαστεί, μέχρι να νιώσουμε ότι την κατανοήσαμε σε βάθος.
- **Ορίζουμε την ταυτότητα της πηγής:** Πότε γράφηκε; Είναι σύγχρονη με τα γεγονότα; Ποιος είναι ο δημιουργός της; Ποια είναι η ιδιότητα του; Είναι πρωτογενής ή δευτερογενής πηγή; Ποιο είναι το θέμα της; Όλα αυτά θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ως πρόλογος της απάντησης μας.
- **Ξεχωρίζουμε τα γεγονότα από τα σχόλια.**
- **Εντάσσουμε την πηγή στο ιστορικό της πλαίσιου.**
- **Υπογραμμίζουμε τις σχετικές πληροφορίες.** Ναι, ακόμα και αυτές που σχετίζονται έστω και λίγο με την ερώτηση.
- **Ανακαλούμε πληροφορίες από το σχολικό βιβλίο.** Σε αυτό το σημείο απαιτείται η πληρέστερη απόδοση του σχολικού κειμένου.
- **Αντιπαραβάλλουμε πηγή και σχολικό βιβλίο.** Τρόπος 1: η **σύνθεση** δηλαδή να παραθέτουμε το σχολικό κείμενο, να προσθέτουμε μεταβατική φάση και στην συνέχεια τις πληροφορίες του κειμένου. Ύστερα, συνεχίζουμε με την επόμενη πληροφορία σχολικού βιβλίου + μεταβατική φράση + πληροφορία από πηγή. Είναι μέθοδος με υψηλό συντελεστή δυσκολίας και βαθμολογείται υψηλά αν γίνει σωστά, αλλά σε καμία περίπτωση δεν είναι μονόδρομος
- **Αντιπαραβάλλουμε πηγή και σχολικό βιβλίο.** Τρόπος 2: η **παράθεση** δηλαδή να γράψουμε πρώτα σε κατεβατό το σχολικό κείμενο και μετά να σχολιάσουμε τα σχετικά χωρία της πηγής. Θεωρείται ευκολότερη αλλά μπορεί να βαθμολογηθεί εξίσου καλά με την σύνθεση αρκεί να μην επαναλαμβάνονται δυο φορές τα ίδια πράγματα. Ένας εξασκημένος υποψήφιος μπορεί να αναλύσει πηγή με παράθεση και να παραδώσει ένα καλογραμμένο κείμενο με σωστή δομή και χωρίς επαναλήψεις.

- **Κάνουμε σχεδιαγράμματα.** Όποια μέθοδο και αν επιλέξουμε, κάνουμε στο πρόχειρο δυο στήλες όπου στην μια βάζουμε τις πληροφορίες του βιβλίου και από δίπλα τις αντίστοιχες της πηγής. Αν εξασκηθούμε καλά στο σχεδιάγραμμα, μπορούμε άνετα να κάνουμε ανάλυση με σύνθεση, αφού οι πληροφορίες θα είναι αντιστοιχισμένες πριν ξεκινήσουμε να γράφουμε.

- **Συμφωνούμε με το βιβλίο.** Στην συντριπτική τους πλειοψηφία, οι πηγές συμφωνούν πολύ με το σχολικό βιβλίο. Στην περίπτωση που έρχονται σε αντίθεση, ως αυθεντία θεωρείται το βιβλίο και τις πληροφορίες του θεωρούμε ως απόλυτη αλήθεια.
- **Κρατάμε την δομή των ερωτήσεων.** Αν η ερώτηση έχει υποερωτήματα απαντάμε ξεχωριστά το καθένα και σε καμία περίπτωση δεν γράφουμε ενιαίο κείμενο.
- **Βάζουμε παραπομπές.** Για κάθε τι που παίρνουμε από την πηγή βάζουμε σε παρένθεση το σχετικό χωρίο (“...”) και διευκρινίζουμε σε ποιο παράθεμα αναφερόμαστε, αν έχουν δοθεί πολλά. Αν τα παραθέματα λένε παραπλήσιες πληροφορίες, δεν επαναλαμβανόμαστε αλλά τις ομαδοποιούμε {“όπως πληροφορούμαστε από την Πηγή Α(στο τάδε σημείο) αλλά και την Πηγή Β(στο δείνα σημείο)”}.
- **Δεν αντιγράφουμε από την πηγή.** Σε καμία περίπτωση δεν αντιγράφουμε αυτούσια κομμάτια, παρά μόνο αν είναι να αξιοποιηθούν ως παραπομπές σε εισαγωγικά. Δεν κάνουμε περίληψη αλλά προσπαθούμε να κάνουμε ιστορικές αξιολογήσεις και να καταλήξουμε σε λογικά συμπεράσματα. Ακόμα και αν η πηγή λέει τα ίδια πράγματα με το βιβλίο, παράγουμε ένα εμπλουτισμένο κείμενο με όλες τις πληροφορίες ακόμα και αν φαίνονται προαιρετικές λεπτομέρειες,
- **Χρησιμοποιούμε γ’ πρόσωπο.** Το κείμενο μας δεν αντανακλά προσωπικές απόψεις και γι’ αυτό απαιτεί αντικειμενικό ύφος.
- **Προσέχουμε την δομή.** Η Ιστορία είναι γλωσσικό μάθημα και ως τέτοιο απαιτεί κείμενα με δομή, συνοχή και καλό λεξιλόγιο.
- **Δεν απεραντολογούμε.** Ακόμα και αν οι πληροφορίες του σχολικού βιβλίου καταλαμβάνουν τρεις γραμμές, εμείς δεν γράφουμε το μισό κεφάλαιο μόνο και μόνο επειδή μας φαίνεται μικρή η απάντηση. Είναι σημαντικό να δείχνουμε κριτική ικανότητα.
- **Γράφουμε επίλογο.** Σε αυτό το σημείο παραθέτουμε συμπεράσματα και εκτιμήσεις που προκύπτουν από τον συνδυασμό πηγής και βιβλίου. Αν ξέρουμε τι έγινε στην συνέχεια των αναφερόμενων γεγονότα κάνουμε μια μικρή αναφορά στις εξελίξεις για να δώσουμε μια αίσθηση ιστορικής συνέχειας.